

استرا برلی

عمانی مملکتلری ایچون :

ییللغی بر بوچوق لیرا

اجنهی مملکتلری ایچون :

ییللغی ۳۳ مارق - ۴۰ قرانق

دانه سی ۳ غروش

ییل ۲ صانی ۶۱

اقتصادیات

مجموعه سی

خاله

علمی و عملی هر نوع اقتصادی مسئله لر دن بحث ایدر و هر پرشدن کونی بقار .

اداره خانه : استانبول ، یکی پوسته خانه جاده سی هیدانجق نو مریو ۳

اعلان برلی

بر دفعه اق هر سطر ایچون :

یکرمی غروش

سه لک اعلان ایچون

آیر یجه آ کلا شیلیر

۲ آغستوس ۳۳۳

استعداد خصوصي دخی اجرای تأثیردن خالی قالمه پور. مثلاً آسانیاډه بویوک اراضی اصحابی اداره حکومتده پک. بویوک بر نفوذی حائر بولونیورلر. اوله اولدینی حالده صنایعونک اکثر احواله غلبه چالهلرینه مانع اولهمه مشلردر. بونلرک شدتلی ومتین مخالفتلرینه رغماً آلمانیا باشلیجه برزراعت ملکیتی ایکن آز مدت ظرفده قوتلی برصنایع ملکیتی حاله گلشدر. چونکه آلمانیا ناک اراضیسی حاوی اولدینی نفوسی اتفاقاً واعاشه ایده بیله جک قدر واسع دکل، اراضینک قوه انبایه سی آلمانیا ناک ثروت عمومی ه سی بویوکله بیله جک قدر فیضلی دکلدر. اوندن ماعدا صنایعک انکشافی ایچون اک برنجی شرطلردن اولان کور ودمیر معدنلری پک مبذول بولونیور. بوشرايط داخلنده زراعیونک منافعی اساس اتخاذا اتمک، ملکیتک استعداد واحوال مخصوصه سی نظر اعتباره آلمه قی ممکن اوله مزدی. آوستریاده زراعیونک منافعی ترویج ایچون شرايط عمومی، طور اراغک وسعی وقوه انبایه سی مساعد اولدینی ایچون بعض احواله بونلر غلبه چالهلریدور، حکومتی کندی آمال و منافعه موافق صورتده حرکتنه سوق ایده بیلورلر.

بزده اول و آخر ایضاح ایتدیکمز وجهه تشکیلات اقتصادی هنوز منقود اولدینی ایچون زراعی، صناعی و یاخود تجاری جریانلر بر شکل قطعی آله من. حکومت بیله بوخصوصده قطعی ومعیّن برسیاست تعقیب، کندیسنه بدستور العمل اتخاذایده مز. مالیه ناظری جاوید پک افندی حضر تلرینک تعیرینجه کاه صاغه کاه صوله، کاه ایلری کاه کیری، دوعغی توجه اتمک مجبوریتده بولونور. فی الواقع بوکون حکومتک بویابده کی سیاست اقتصادی سی تعیین اتمک پک مشکل اولور. ملکیتکمزک برزراعت ملکیتی اولدینی هر طرفده تکرار اولونیور. فقط حکومتک نه اصول تکلیفنده نه ده رسوم حایه سنده بوندن اثر یوقدر. اصول تکلیفده اک اغیر بار تکالیف صنایعه نسبت قبول اتمه جک درجه ده زراعته تعلق ایدیور. یکی کمرک تعرفه سنده زراعت ایله صنایعک حایه سی آرمه سنده بویوک برفرق کوزده دله مشدر. حالوکه همه حال زراعتک حایه سی مناسب کوریلر سه عینی زمانده وعینی درجه ده صنایعک ترویجی ممکن دکلدر. برتی دیگرینه فدا اتمک ضروریدر. مع مایه المزده کی کومروک تعرفه سی اوچ سینه ی مختصرص اولدینی فوق العاده مقاصد کوزده دکل صورتیله تنظیم اولدینی ایچون اونک بشقه درلو اوله سی اسلامول اوله مزدی. فقط هیچ شبهه یوکک بوندن صکره تنظیم اوله جق کومروک تعرفه سنده حکومتک بوخصوصده کی سیاست اقتصادی سی کال وضوح ایله تعیین ایده جکلدر. بز بوخصوصده کی نقطه نظریمزی بوستونلرده مکرراً

ایضاح ایتدک. بز بوملکیتک آتی اقصا دیسی زراعتک، استحصالات زراعتک ترقیسند، کوریوروز. زراعتک ترقیسی همه حال صنایعک عدم انکشافی معانیسی تضمین اتمز. هر وقت فریدریق لیستک مشهور سوزنی تکرار ایدوب طور یوروز. صنایعک محروم برزراعت ملکیتی چولا ق برآمده بکزر. ملکیتمز زراعت ملکیتی اولقله برابر استعدادی درکار اولان صنایعی اصلاً اهمال اتمه ملی. شوقدرکه زراعت ایله صنایعک منافعی تعارض ایتدینی زمان صنایعک منافعی فدا اولته ر ق زراعت ترجیح اولمه لیدر. چونکه ملکیتمز ی اسارت اقتصادیه دن قورناره جق اولان شی صنایع دکل زراعتدر و بنه اء علیه استحصالات مایه مری اک زیاده زراعتده آرتیرمه چالیشمه یز.

اون برنجی عصر هجریده صنایع و تجارتز

— ۲ —

ایلک مقاله ۲۱ نجی صافیده

عثمانی تورکاری اورویایه آیا ق باصدیق لری کوندنبر و محاربه ایچون لازم کلن الات وادواتی اعمالدن کری طور مامشردی. بومی ومیرم احتیاجی دفع ایدم جک درجه ده صنایعی ترقی ایدن برملت بالطبع حوایج ضروریه سی تدارک ایچون اورویایه مراجعت ایدم مزدی. دولت علیه کرک لوازمات حربیه جه وکرک اینه ومقتضیات بشریه دن اولان اذراق ومنسوجاتجه خارجه محتاج اولمیلوب اگرچه تربینات ورغبت اماره لری ظاهر اولدند قسکره چوته واقشه فرنکیر وساعت وشکر کی برقاچ قام اشیا مایله اولتمه باشلادی ایسه ده بوده کیرایه مخصوص ایدی، نتایج الوقوعات جلد ۱ ص ۱۵۰.

صنایع حربیه وحیدیه دولتک بدایقندن اون برنجی وحتی اون ایکنجی عصرک نهایتلرینه تدویرک مکمل بررضعیده ایدی. مملک عثمانیه معمولاتی از لارق قلیج، تفک مرراق وسائر شیلر الحاله هده موزه خانه لرده وشونک بونک انده اولقله محتاج تفصیل دکلدر. بولات واشای عسکریه یی اعمال ایدن فابریقه لری یالذات حکومت اداره اتمکده ایدی. فقط ملکیتده حصوله کلن مواد ابتدایی یی فابریقه لرده قوللانیله جق برحاله افراغ ایدم جک خصوصی مؤسسه لرده موجود ایدی.

تبعات و تحریات ایله بدانه چیقاریلان بودجه لرمزک تدقیقندن اکلا شیلد یغه کوره ترسانه وحربیه اداره لری یالکیز مستهلک وضیمده دکل ایدی علوفر اخوان دفترنده مقید اولان اغایان وخدمه ارباب حرف که ۹۰۰، کشیدن وسراج وخاس

اور غنچیلر ہر درلو خلاط اعمال ایدرلر و قطرائی ایپلری بوکرلر و محاربہ زمانندہ طوط پالامارلی حاضرلار ایدی . دکر چیلکے عائذ صایعدن زینجی و قزلراچی ، سونجی ، بیکنجی اضافی مترقی بر حالہ ایدی . استانبولده ۴۵ نفر صنعتکار پوصلہ اعمال ایدرلر دی . و پوصلہ لری بازید جامعنک محرابندہ تجربہ ایدرلر ایدی . شایان دقت اولان بر جهت وارسہ اودہ بو عصرده کی خریطہ چیلر من ایدی . اولیا چایلی کورہ و برقاج لسانہ واقف و علی الخصوص لاینجہ بہ مکمل اشنا ، اولان دریا سفرلرینک رہبرلری اولان بخریطہ چیلر اطلاس منور جغرافیا پاپا مونتاکی اثرلری اوقویہ دق دکز لری ، نہر لری ، طاغلری ، ایرماقلری ، کوللری ، خلیج لری ، دریا اینجندہ کی قومصال ، بناتق ، قالیق برلری پایدقلری خریطہ لردہ اسارت ایدرلر و انلری کیچیلرہ صانارلر ، کیچیلرہ ایچ و طیش دکز لردہ بوسایہ ده طولاشیرلری .

تورکرلرک بو عصرده دکر چیلکے فوق العادہ اہمیت و پردکاری اکلانشیلور . حرب دائمی صالح حال عارضی اولسنہ کورہ تجارت کملری بر حرب کمسی کی تجویز ایدیلور ایدی . اقدکر تجارت فیلومز ، ۶۰۰ قالیون و ایک بیگ شایقہ و قرہ مرسلدن عبارت ایدی .

اوج بیگ قبودان و [۲۷,۰۰۰] کچی وار ایدی . قالیونلر ددر بشرقات انبارلی ایکیشر قات باہریمہ طوبلویشر قات یلاورہ نیجلی و قیچندہ باغچیلی ، حاملی ، ال دکرمانلی کبیلر ایدی . ہربری بشر ایدہ طولار بوشالیر ایدی . قرہ دکر تجارت دونمائی ۹۰۰ کچی معرفتیلہ ادارہ ایدیلور ایدی . اق دکر و قرہ دکرده کی تجارت فیلومزی ہر زمان ادامہ واعاشہ ایدہ جک تجارت داخلہ من خیل مترقی ایدی ؛ مثلاً استانبولده بازرکان عنقای قرہ دکر نامیلہ آتیلان بر صنف تجارتک عددی ۸۰۰۰ دکان و محزنلری ۲۰۰۰ و مصر و سواحل بحر سفید تجارتلرینکدہ استانبولده ۶۰۰۰ محزنلری موجود ایدی .

بونلرک اینجندہ الحاج فرہاد حاجی قاسم ، حاجی انوار نعمت اللہ کی اونر پارہ قالیونہ ، پدیشر پارہ خانہ مالک قرقر اللیشر بیگ کیسہ ثروتہ صاحب بازراکانلر و ارایدی . ہر برینک ہندوین ، عرب ، عجم و فرنکستاندہ اورناقزلری بونلور ایدی . بویوک تاجرلر یانندہ بغدادی تجارتی اوزرندہ اسپہ کولاسیون یاپان بر صنف تجارت دہا موجود ایدی . اولیا چیلینک دم ایلدیکی بوتجارہ ، نولونجیان نامی ویرلکدہ ایدی کہ لسانخزده داپور اجرتی مناسبتدہ آن قوللائلقہ اولان بو تعبیردندہ اکلانشیلدیغہ کورہ بونلر کیچیلرک دکریدیکی بغدادی اوجوز

اخور خاکی کہ ۳۰۰ کسور فردن عبارتدر بونلر موظفاً دولت فابرقہ لردندہ مستخدم ازباب و هنر و صنایع اولوب علی الدوام طوط و تنقک و قلیج و اسلحہ سازہ و چادر و حیران طاقی مثلاًو مہمات سفریہ اعمالیہ مشغول اولور و بر خلیجی اردوی ہایون رفاقندہ کیدوب انشای راہدہ اقتضا ایدن ادوات حربیہ نی انشا و تعمیر ایدرلر ایدی . حتی سلطان مراد رابع روان سفرندہ ارضہ و مدہ و بغداد سفرندہ ماردیندہ و فاضل احمد پاشا قادیہ محاسبہ سی ہنکامندہ اردودہ جسیم طوبلر دولدر مشرلر و معمار و مہندسار مرکز مہارتلری محاصرہ مذکورہ دہ بزم طرفدن یاپیلان لعللرک و ندیکولرک لعللرینہ نقوقلریلہ ثابت اولمشدر . نتائج الوقوعات جلد ۲ ص ۱۶۰ . استانبولک بو عصر اینجندہ یعنی ۱۰۴۸ سنہ سندہ سلطان مراد رابعک فرمانیلہ یارام پاشا صدارتندہ اجرا ایدیلان ایکنجی تحریر عمومیسی صنایع و تجارتلر حقدنہ بزم بر فکر و پرہ جک ماہیتدہ در . مملکتک اقتصادی جغرافیاسی یازان اولسا چای اوصاف قسطنطنیہ نامی ایلہ یاد ایلدیکی سولدیکی شواری عنایہ سیاحتنامہ منہ درج بو عصر طرفندہ کی حیات صناعیہ و تجاریہ منری یشاغشدر .

اولیا چیلینک مملکت حقدنہ ویردیکی معلومات - مبالغہ بہ حل ایلسکدہ ایسہدہ ولایتلرک واردات و مصارفاتی و تشکیلات اداریہ سی حقدنہ درج ایلدیکی رقلر الدہ بولسان شایان اعتماد و نائق ایلہ قارشولشدیرلیدی تقدیردہ تماماً طوغر و کور و لکدہ اولدیفندن ، کرک اوصاف قسطنطنیہ کرک مشاهداتی اولازق درج ایلدیکی رقلرہ - عکسی ثابت اولونجیہ بہ قدر ایتمامق قابل دکلدر .

سلطان سلیم ثانی زمانندہ استانبول منامی ذکر ایقادیینک تحریرندن یوز بیگ قات مکمل اولدینی ادعا ایدیلان بوتحریر عمومینک تدقیقلہ استانبولک صناعی و تجارتی حیات خصوصندہ بر فکر تاریخی الدہ ایتمک قابلدر .

اولا استانبولک مبانی رسمہ سی میانندہ الات و ادوات حربیہ نی اعمال ایدہ جک ہر نوع اعمالخاصہ موجود اولدینی کورلکدہ در . مبانی رسمہ میانندہ بردانہ ترسانہ بردانہ مراغوزخانہ ؛ بردانہ بطلان کاغذخانہ ؛ بر خبرخانہ ، تنقکخانہ ، بر عدد سراجخانہ ، مری بہ عائذ اولق اوزرہ بقتش عدد شیشہ خانہ و بویاخانہ ، ۱۰ عدد کوشخانہ و ارایدی . خلقہ عائذ اعمالا لائحانہ لردن ماعدا ؛ غلطہ خندق ، ترسانہ اردی ، اوق میدانی کی برلردہ مؤسسات خصوصیہ دولنک احتیاجات اساسیہ سندن اولان مالزمہ نی اعمال و انشا ایدرلر دی . خصوصیلہ یازدیغمز بو برلردہ برلشن و عددلری بشیوز نفر اولق اوزرہ کوسترین

پاتامغه مهسا خبره لرله طولوفچیلر، دشمن اورته سته
آیلور ونواجاد مریمات ایله بردفنه وقوعبولان انفلاقده رقاچ
یوزکشی اتلاف ایدیلور ایدی، هامه رگ افاده سته کوره بودین
محاصره سنک ۱۸ تشرین نانی ۱۶۰۲ تاریخده امیراطور اردوسی
طرفدن رفته، قیش وسارته ایله بونواجاد مریم سنک ده
تأثیری اولمدر.

§ استانبولده ضربخانه عامره جلوس وقتنده یومیه اون
قطارکوش وبرقدار آلتون ایشلنوب سکه تیر ایدی. جلوس
اولدینی زمانلرده یومی بر قطارکوش اون قطار مانعیر
کسلور ایدی. ملککنده اجنبی مسکوکاتی پک بول ایدی.
تجارت خارجه منری هانکی ملک تیرله یا مقمده ایسه ک اوملکتک
آلقلری اشیا نیک بدنی تجاری کندی پاره لری ایله تسویه
ایدرلردی. ملککنده تداول ایدن اجنبی مسکوکاتی آلتون
وکوش اولارق ایکی قسمدن عبارت ایدی. گوش پاره بزم
زولنا تعبیر ایتدیکمز فلورین ایله قره غروش نامی ووردیکمز
ریسدال اولوب بونلر مال صندوقلرینه قبول ایدیلکی ایچون
حکومت سکه رسمیه سی حکمنده ایدیلر. بوندن ماغدا بر
بیجی ریسدال قیمتده بر سکه اولدینی کبی فرنکرک لئون بزم
آرسلانی یا خود اسدی تعبیر ایتدیکمز هولاندا ریسدالی
راغوزنه ک کوچک قیمتده کی مسکوکاتی لوک نه ستونی نامی
ویریلن بر نوع سکه و فرانسوزلرک نه Timin تعبیر ایتدیکری
سیکسی تداول ایدردی. آلتون مسکوکات ایسه دوقا آلتونی
و آلتون نامی طاشان و ندیکک رسبه کندن عبارت ایدی.
Sequin «بو تداول ایدن مسکوکات عثمانی پاره سته کوره
او زمان فلورین یعنی زولنا ۸۰ آچقه، بر ریسدال یعنی اسدی
آلتون ۱۲۰ آچقه، بر آلمانیا دوقمه سده ۲۷۰، و ندیک سته کبی
اوجوز آچقه قیمتده ایدی. ۲۵ غوز، ۱۹۱۷»

غالب خلدیرمه

«ارستانده اعتبار زرعی مسئله سی»

اسماعیل رفیعی

زراعت بانکیه سی مدیر عمومی معاونی

قوه پراشف شرکتلری

— مابعد —

بیلائچو وحساب قطعی

بو خصوص آنوم شرکتلر ایچون موضوع و معلوم
اولان اصول داترمنده جریان ایدوب هیئت عمومیجه
حسابات تصدیق اولندقدن صوکره تمتعات غیر صافیدن مصارف
مختلفه پالیزیل قالان تمتعات صافیدن اولان یوزده (۱۰٪)

الوب انبار قورلر قحط و غلا درجه سته کلدیکی صرمده قیراط
ایله بیع ایدرلر ایدی. اولیا چلیده کورولان رقلره اینامق
لازم کاورسه استانبوک بو صرمده کچیردیک رفاه و بوللغه غیبه
ایتمک قابل دکلدر.

استانبول، غلظه، اوب، غلظه، ولولتاری اولارق درت منطقه یه
تقسیم ایداش اولان یا تختک جوار ی ۲۶ بیک ترلا ۷۵۰،۰۰۰
چققی ۴۳۹۶۰ یاغ و برر کشی ایشل فرض ایدسه اول قدر
یاغی ۵۰۰ نفر زرداوشی (سیرمه) وار ایدی.

استانبولده یومیه ذبح ایدیلن قویونک مقصداری یکرمی
بیک اولوب عسکرک تمینی و مطبخ شاهانه داخل حساب
ایدیلورسه بومقدار اونوز سکن بیکه بالغ اولور ایدی. بوندن
طولانی (جاب کشان) اصنافی مهم بر تجارت ایا ایدرلردی.
بونلرک قواله، سالنیک افلاق و بقدان و تر حالده اورنقلری
وار ایدی.

بعض صنایع زراعیه بعض شهرلر مزه مخصوص اولدینی
خالده ینه استانبولده اوافق مقیاسده نمونه لری ته تصادف ایدلمکده در.
مثلا مشروبات، عطریات، ادویه اعمالی بوقیلدن ایدی. «مشروبات
دوا» اصنافی نامی آلتنده بولنان اصنافک استانبوک سلطان
بایزیده، خواجه پاشا قرینده، مداحیق محله سنده، غلظه ده بولنان
دکانلری ۵۰۰ عدد اولوب مجموعی ۶۰۰ کشدین عبارت ایدی.
بونلر اسان نور، هندیا، کوکار، نع، زغتر کبی ادویه نیک
عرفی چیقاروب مختلف لوند شیشمه لره وضع ایله دکانلری
تزیین ایدرلردی. بو ادویه اولیا چلی به کوره غزاده غزانه
غایت لزومی ایدی. اصناف کلایجیان، اصناف ادهان ادویه
نامی طاشیان صنعتکارلرده عتبر صونی، علینده، کول صونی،
یاسمن صونی کبی عطریات یا سمن یاغی، قلمه مسک کبی یاغلر
اعمال ایدرلردی.

بو عصر ایچنده دولتک اداره ایدیلکی مهمات حریسه
فابریقه لری اولیا چلیده ایضاحات کافی موجوددر. الوم
استانبولده معروف اولان طوبخانه نی قوجه سلطان سلیمان
بنا ایشدر. تورکله طوبخانه یه بیوک بر شهرت تأمین ایدن
بوفابریقه تورک سلطتی اهمیت مخصوصه عطف ایشدر.

اولیا چلی دیورکه «آل عثمان پادشاهلرینک بر خزینه
عظیمی دخی بو طوبلوردرکه امثاله هیچ بر پادشاه مالک دکلدر.
آل عثمان قبضه تصرفده بولنان ۷۰۶۰ پالاقه، مدرک، قوایا
وقه لرده [۱۷۰،۴۵] قدر طوب وارددر. ساده جه دوتنمای
هایولرده بیک پاره طوب وارددر. «بحارستان سفرلرنده
تورک لری بیک بر سلاح ایجاد ایتدیکلری کور دیوزر. بوسلاح
حرب نعیا و هامه رگ افاده لریه نظراً (نعیا ص ۲۰۴) «هاور
جلد ۸، ص ۱۹» دیو سلیمان پاشا طرفدن ایجاد ایشدر.